

RIGSREVISIONEN



Notat til Statsrevisorerne om beretning om DONG Energy A/S

Maj
2013

revision
revision
revision

Vedrører:
Statsrevisorernes beretning nr. 4/2012 om DONG Energy A/S

7. maj 2013

Finansministerens redegørelse af 5. april 2013
(modtaget i Rigsrevisionen den 9. april 2013)

RN 1403/13

1. Dette notat handler om de initiativer, som finansministeren vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens indhold og konklusioner.

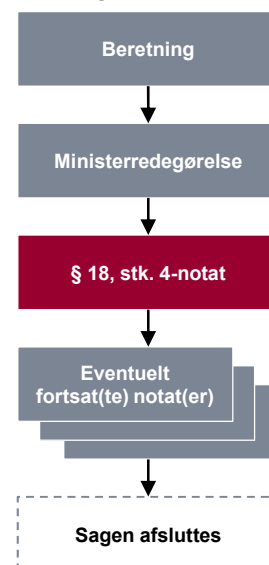
KONKLUSION

Finansministeren har oplyst, at DONG Energy befinder sig i en investeringskrævende omstilling af forretningen, hvor forretningsområderne offshore vind og olie- og gasproduktion skal udvikles til at skabe et robust og voksende forretningsgrundlag for koncernen. På grundlag af udviklingen i 2012 præsenterede DONG Energy i februar 2013 en ny strategi og en handlingsplan, der skal genetablere et solidt økonomisk fundament for den fortsatte vækst og omstilling af koncernen. Det er finansministerens forventning, at det fortsat er DONG Energy's mål at tilpasse selskabets lønninger til det øvrige arbejdsmarked. Konjunkturudviklingen har dog forsinket processen og har været medvirkende til, at tilpasningen af lønningerne endnu ikke er tilendebragt.

Finansministeren har oplyst, at der i den kommende tid vil pågå et arbejde med at styrke rammerne for varetagelse af ejerskabet i de statslige selskaber. Dette vil føre til en opdatering af de generelle retningslinjer og anbefalinger for den statslige ejerskabsudøvelse i publikationen "Staten som aktionær".

Rigsrevisionen forventer, at Finansministeriet som en naturlig del af ministeriets løbende tilsyn med DONG Energy vil følge selskabets økonomiske udvikling. Rigsrevisionen forventer herunder, at ministeriet følger op på, om handlingsplanen fører til en stabilisering af selskabets finansielle fundament, så selskabet kan leve op til de finansielle målsætninger. Rigsrevisionen forventer også, at ministeriet i sin løbende dialog med DONG Energy's bestyrelse sikrer fokus på lønudviklingen i selskabet.

Sagsforløb for en større undersøgelse



Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- i hvilket omfang Finansministeriet i arbejdet med opdatering af ”Staten som aktionær” tager højde for Statsrevisorernes og Rigsrevisionens bemærkninger til denne beretning
- Finansministeriets varetagelse af ejerskabet i relation til Statsrevisorernes og Rigsrevisionens vurderinger af DONG Energy’s økonomiske udvikling, investeringer og lønninger.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i januar 2013 en beretning om DONG Energy A/S. Beretningen blev udarbejdet efter, at Statsrevisorerne den 18. januar 2012 bad Rigsrevisionen om at undersøge forskellige spørgsmål vedrørende DONG Energy’s investeringer og lønninger, og hvordan ministeriet forvaltede rollen som ejer.

3. Dette notat indeholder Rigsrevisionens vurdering af de initiativer, som finansministeren vil iværksætte som følge af beretningen.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af finansministerens redegørelse

4. I det følgende gennemgår Rigsrevisionen finansministerens initiativer.

DONG Energy’s investeringer og fremadrettede udvikling

5. Beretningen viste, at DONG Energy siden fusionen i 2006 har omlagt selskabets forretningsmodel og gennemført betydelige investeringer inden for særligt havvindmølleparker samt efterforskning efter og produktion af olie og naturgas. Nogle investeringer er taget i drift, mens andre er under opførelse og forventes at gå i drift i de kommende år.

DONG Energy’s soliditet var i perioden 2007-2011 tilfredsstillende, mens selskabets indtjening og rentabilitet har varieret i perioden. Indtjeningen har – bortset fra 2008 og 2010 – ikke været tilstrækkelig til at sikre et positivt direkte afkast, der dækkede kapitalomkostningerne. I 2012 medførte DONG Energy’s høje investeringsniveau kombineret med faldende indtjening, at selskabet på en række centrale økonomiske parametre og i sammenligning med andre energiselskaber var under pres. DONG Energy forventede dog, at selskabets langsigtede investeringer ville føre til en mærkbar forbedring af selskabets økonomi i de kommende år.

Beretningen viste endvidere, at flere af DONG Energy’s større investeringer havde medført eller forventedes at ville medføre en god indtjening. Der var dog også flere investeringer, hvor selskabet måtte nedjustere forventningerne til den fremtidige indtjening. Da de fleste investeringer enten lige var idriftsat eller først skulle sættes i drift de næste 2-3 år, var det for tidligt at vurdere, i hvilket omfang selskabets strategiske investeringer havde ført til den ønskede udvikling.

6. Statsrevisorerne bemærkede, at DONG Energy’s indtjening og rentabilitet i de senere år har været presset, og at soliditeten i 2012 også havde været det. I 2012 havde faldende indtjening og det høje investeringsniveau indebåret, at DONG Energy havde klaret sig markant dårligere på alle områder i forhold til sammenlignelige europæiske energiselskaber.

Statsrevisorerne bemærkede desuden, at DONG Energy's investeringsniveau havde været på grænsen af, hvad selskabet betegnede som et forsvarligt investeringsomfang. I 2012 havde DONG Energy overskredet sin egen målsætning for, hvor meget gælden måtte overstige indtjeningen. Samtidig havde DONG Energy's risikostyring af investeringerne været utilstrækkelig. Statsrevisorerne bemærkede endvidere, at de fleste af DONG Energy's investeringer forventes at give en god indtjening. Der forventes dog også lavere indtjening og tab på enkelte investeringer.

Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at der fortsat herskede usikkerhed om, hvorvidt DONG Energy's strategi kunne skabe en positiv økonomisk udvikling, og om strategien kunne imødegå de risici, der var på et konjunkturfølsomt energimarked. Statsrevisorerne fandt det relevant, at DONG Energy i februar 2013 ville præsentere en ny strategi.

7. Finansministeren har oplyst, at DONG Energy befinder sig i en investeringskrævende omstilling af forretningen. Selskabet har derfor gennem flere år haft et relativt højt investeringsniveau. En stor del af investeringerne er fortsat under opførelse, men forløber som planlagt og forventes at give en god indtjening for selskabet. DONG Energy's indtjening udviklede sig imidlertid ikke som planlagt i 2012, og den uventede lavere indtjening har været medvirkende til, at DONG Energy i 2012 ikke har opfyldt sin finansielle målsætning. Finansministeriet bemærker i forhold til dette, at der ikke er et absolut krav om, at målet skal være opfyldt hvert eneste år. De finansielle mål må derfor ansues over en periode.

Ministeren har videre oplyst, at der på baggrund af udviklingen i 2012 er behov for målrettet handling fra DONG Energy's side, så selskabet kan stabilisere det finansielle fundament og på længere sigt igen leve op til målsætningen. Derfor præsenterede selskabet i februar 2013 en ny strategi. Strategien indeholder en omfattende finansiell handlingsplan, der skal genetablere et solidt økonomisk fundament for den fortsatte vækst og strategiske omstilling af koncernen. Planen for 2013 og 2014 omfatter bl.a. frasalg af ikke-kerneaktiviteter, reduktion af omkostninger og tilførsel af yderligere egenkapital. Sammen med indtjeningen fra nye aktiver, der kommer i produktion, vil planen ifølge ministeren styrke koncernens kapitalstruktur og afkast af den investerede kapital.

DONG Energy har i sit årsregnskab for 2012 oplyst, at det er målsætningen, at afkast af den investerede kapital skal ligge over 10 % fra 2016. Det er ligeledes målsætningen, at DONG Energy i 2016 igen opfylder den finansielle målsætning om, at gælden ikke overstiger indtjeningen med mere end 2½ gang.

Samlet er målet for strategien at udvikle DONG Energy fra en altovervejende dansk forsyningsvirksomhed til en nordeuropæisk energikoncern med kompetencer og finansiell kapacitet til at udvikle energisystemet i en grøn retning og fortsat bidrage til en høj forsyningsikkerhed og et konkurrencedygtigt afkast på den investerede kapital.

8. Det er Rigsrevisionens forventning, at Finansministeriet som en naturlig del af ministeriets løbende tilsyn med DONG Energy vil følge selskabets økonomiske udvikling. Det er herunder vores forventning, at ministeriet følger op på, om den finansielle handlingsplan fører til en stabilisering af selskabets finansielle fundament, så selskabet kan leve op til de finansielle målsætninger.

DONG Energy's lønninger

9. Beretningen viste, at DONG Energy's direktører og chefer samt en betydelig gruppe medarbejdere havde en løn, der lå under niveauet i sammenlignelige virksomheder.

Selskabets lønforhold var imidlertid på andre områder mere favorable end dem, der tilbydes i sammenlignelige virksomheder. Det gælder særligt for selskabets kontor- og kundeservice-medarbejdere samt faglærte og ufaglærte medarbejdere. Dette skyldtes bl.a., at selskabet i forbindelse med fusionen i 2006 overtog medarbejdere med et højt lønniveau fra andre selskaber. Det var hensigten, at lønniveauet for disse grupper skulle tilpasses det øvrige arbejdsmarked ved en forholdsvis lav lønstigning. Rigsrevisionen kunne konstatere, at processen 6 år efter fusionen endnu ikke var tilendebragt.

Statsrevisorerne bemærkede, at DONG Energy ikke er lønførende i forhold til sammenlignelige virksomheder, når det gælder direktører og chefer. Det samme gælder bestyrelsens honorarer, der er under gennemsnittet for selskaber i C20-indekset. DONG Energy er dog lønførende, når det gælder andre medarbejdergrupper, fx kontor- og kundeservicemedarbejdere, selv om det har været et mål at tilpasse sig det øvrige arbejdsmarked.

10. Finansministeren har oplyst, at det er ministerens forventning, at det fortsat er DONG Energy's mål at tilpasse sig det øvrige arbejdsmarked. Konjunkturudviklingen har dog sinket processen og har været medvirkende til, at den endnu ikke er tilendebragt.

11. Rigsrevisionen forventer, at Finansministeriet i sin løbende dialog med DONG Energy's bestyrelse følger, om lønningerne bliver tilpasset for de grupper af medarbejdere, der har en løn, som ligger over det øvrige arbejdsmarkeds.

Finansministeriets varetagelse af ejerskabet i DONG Energy

12. Beretningen viste, at Finansministeriet i hele perioden havde forholdt sig til DONG Energy's overordnede økonomiske udvikling og valg af en kompetent bestyrelse samt deltaget i selskabets generalforsamlinger. Ministeriet var meget aktivt i forbindelse med fusionen i 2006 og i forbindelse med forberedelsen af børsnoteringen. Efter aflysningen af børsnoteringen i januar 2008 indtog ministeriet en mere afventende position frem til ultimo 2010.

13. Statsrevisorerne bemærkede, at det var mindre tilfredsstillende, at dialogen mellem Finansministeriet og DONG Energy havde været utilstrækkelig i den sidste del af perioden 2008-2010. I denne periode iværksatte DONG Energy en strategi med et omfattende investeringsprogram, der medførte øgede risici for staten, uden at ministeriet som ejer intensive-rede dialogen. Statsrevisorerne konstaterede dog samtidig, at der i perioden ikke var foretaget investeringer uden for den eksisterende strategi.

14. Finansministeren har oplyst, at der i den kommende tid vil pågå et arbejde med at styrke rammerne for varetagelsen af ejerskabet i de statslige selskaber. Arbejdet vil føre til en opdatering af de generelle retningslinjer og anbefalinger for den statslige ejerskabsudøvelse i publikationen "Staten som aktionær" fra 2004. Beretningens observationer vil indgå i arbejdet, og der vil blive inddraget relevant erfaring fra andre lande, så som Norge og Sverige. Det er ministerens forventning, at der vil foreligge en opdateret udgave af retningslinjerne i løbet af efteråret 2013, og at Rigsrevisionen forinden vil få lejlighed til at afgive bemærkninger her-til.

15. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at finansministeren har taget initiativ til at styrke rammerne for varetagelsen af ejerskabet i de statslige selskaber. Vi vil følge op på, hvordan Finansministeriet i praksis tilrettelægger varetagelsen af ejerskabet af DONG Energy, når der foreligger en opdateret udgave af retningslinjerne for den statslige ejerskabsudøvelse. Rigsrevisionen vil i den forbindelse følge op på ministeriets varetagelse af ejerskabet i tilknytning til Statsrevisorenes og Rigsrevisionens vurderinger af DONG Energy's økonomiske udvikling, investeringer og lønninger.

III. Næste skridt i sagen

16. Rigsrevisionen vil følge udviklingen på følgende områder:

- i hvilket omfang Finansministeriet i arbejdet med opdatering af "Staten som aktionær" tager højde for Statsrevisorernes og Rigsrevisionens bemærkninger til denne beretning
- Finansministeriets varetagelse af ejerskabet i relation til Statsrevisorernes og Rigsrevisionens vurderinger af DONG Energy's økonomiske udvikling, investeringer og lønninger.

Lone Strøm